

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarvm
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

Jn duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. IV. Agit de gratiis no[n]nullis, quas horu[m] monasterioru[m]
Monialibus D[omi]n[u]s elargitur simulque præpositas monet, & docet,
quomodo in illis je gerere debeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

Ioannes à
Cruce B.
Matrē con-
uenit. & os
er placet.

nus probare voluisse videatur. Ipse verò ita viriliter omnia sustinuit & tantum inde in spiritu profecit, vt Dominum ipsa mirum in modis laudarim; ut iam tum illum Maiestas; ipsius adhuc disponere videtur. Non multo pôst, alium eiusdem instituti Religiosum, aetatem nem, Salmanticæ tum litteris operam dantem, vñā cum socio suo appellere contigit. Socius mihi multa de eiusdem probitate & reputacione narravit: nomen verò huic erat Ioannes à Cruce. Ego Donec propterea quām potui maximas egi gratias, cumque eum coram uenit sem mire mihi placuit, ex coquè intellexi ipsum de Censiensi instituto assumendo cogitare. Illico ego mentem meam arogauisq; non antè ad nouū illud institutum capessendum animu- ijeret, quām hōbis aliquod Dominus monasterium dedit; longe utius & ad maiorem De gloriam futurum ostendi, siquidem maiorem perfectionem aspiraret, eam in ordine exerceret ad primò vocatus esset. Fidem Ioannes dedit, modò aequo diutius in monasterij erexitio non differretur: iam tum ego rem totam confusa habere putabam, quod duos fratres ad fundamenta iacienda & impendium haberem; cetsi Antonius mihi usquequa non facilius itaque rem aliquantulum distuli, eo in primis quod decesset locum eam a spicarer.

Discalces.
ratum vir-
tutes & no-
men.

Crescebat porro indies monialium apud Metinenses auctoritas nomen, ac singularem hi in ipsis amorem & affectum ostendebant, prout mihi quidem videtur, merito: neque enim aliud pro leque spectabant, quām qua ratione Domino magis seruire posset. Isdem verò viuendi rationem sequebantur, quām qua in S. Iosephi bulæ agebant, quod eamdem utræque Regulam & constitutions berent. Vnde etiam Dominus Virgines nonnullas ad habitum eorum assumendum permouit, quibus etiam tam singulares & eximias fuit gratias, ut mecum ipsa mirarer. Sit is in æternum benedictus, amen. Videtur quippe aliud non spectare & intendere, quām ammet.

CAPUT IV.

AGIT DE GRATIIS NONNULLIS, QUAS HORVM MONAS-
TERIORVM MONIALIBUS DOMINUS ELARGITUR, SIMIL & PROPOSITA MONAS-
TERIIS, QUOMODO SE IN ILLIS GERERE DEBEANT.

ANequam potro ulterius prouehar (nescio enim, quantum in me mihi Dominus adhuc datus sit, aut quantum otij, cum in sens illud, quām exiguum habeam) visum mihi est, monita que-

sustentare, ut Praeposita & munus suum intelligent, & subditas suas
sunt cum animarum fructu, esto non tanto suo cum gustu, conduce-
gentur.

Notandum ergo est, eo ipso tempore quo harum fundationum
finita & historiam ut conscriberem mihi mandatum est (omisla ni-
num fundatione S. Iosephi de Abula, quæ statim ac perfecta est, scri-
psit communis est iam tum, Deo dante, septem alia monasteria fundata
necessarium quod in Alba de Tormes creatum est, (quod omnium po-
tentiam) annumerando. Causa vero cur plura fundata non sunt, fandarit.
Cur. B. M.
plura mo-
nasteriorum
fundarit.

Superiores me alteri iei, (vtri posse a videre erit) intridere iu-
lum & occupant. Porro cum ad spiritualia charismata, quæ per hos
renos his in monasterijs cœlitus data sunt, reflecto, vidi certe quām
necessarium me sit scribere ea quæ iam dicere decreui. Det Dominus,
nō quidem id video necessarium esse, ita id possim proficisci; &
coniam illusiones diabolicae non sunt, non est quod spiritus quid
inimicant-nam quando (sicut alibi me dicere memini, in iis vide-
bantur), quas in Monialium mearum usum scripti) mundam habe-
re conscientiam, & sincera cū obedientia in omnibus procedere fatig-
atus, numquam Dominus permitteret, tantum diabolus ut habeat poten-
tiam, ut nos sic decipiatur, ut animæ propterea detrimentum aliquod infe-
riat, in verò ipsem decipitur, & datum inde patitur. Quod
cum non ignoret, non tantum illum nobis mali inferre mihi persuadeo,
quoniam prava nostra inclinatio, & noxiæ complexiones (præsertim si
cū accedit melancolia:) etenim natura mulierum debilis est, & a-
mor proprieatis, qui in nobis dominatur, admodum subtilis. Vnde cum
multis, ram viii, quām mulieres, nec non quādam horum monasteriorū
Moniales, consilij causa me accesserint, facile & liquido ē verbis ipsorum
perspexi, ipsos seipson, tametsi id nolint, decipere: crediderim e-
quidē, diabolus his se subinde intermixere, ut si nobis illudat & de-
ciderit tamen ē multis illis, quos (sicuti dixi) vidi & audiui, neminem
vnoquain intellexi, (qua Dei bonitas est) ab eo penitus derelictum fu-
isse, & decipi permisum. Potissitan vero per hosce lapsus & fragilitates
excere eos vult, ut sibi sic aliquam experientiam comparent, & inde
cautores reddantur.

Porro ea que ad orationem & perfectionem spectant, (peccatis
nō solum id exigentibus) ita iam paſſim in mundo prolapsa sunt, ut hac
ratione meipsum necesse sit declareri, nam si, cū etiam prorsus nulli
in hac via homines periculum videant, illam tamen inire metuū; quid
sicut esset, si quod in ea periculum contineri dixissemus? Quamquam
omniare ac studio semper aliquod (vtr verum fatear) subsit, atq; in om-
niis

S. Matris Teresa Opera.

Tr

nibus

*Super cum
timore inco-
dendum.*

nibus, quamdiu in hoc mundo viuimus, necesse nos est cum timore regnare metu incedere, Dominum rogantes, nos ut doceat, ne virgines quod derat. Porro, si cūtis aliás me dixisse credo, si viles in mundo non incederemus securus esse possit, h̄ certe sunt, qui de Deo assidue cogitare, virgines suam omnimodis perficere, plus alijs procurant. Quam, o Deus tan ad oculum videmus, ab ijs nos periculis per te saepē liberans, in quos nos cōijcimur, vt etiā directe contra te simus, vt dum credimus te mēte nos liberaturum, quae tamen aliud non spectamus, quam quando tibi placeamus, & tecum deliciemur? Numquam in animum in cere meum porui, id vt crederem, fieri quidem posset, vt per animam sua iudicia, huiusmodi aliqua Deus vrcumque permitteret; at quodcum est, numquam mali aliquid produxit. Itaque id eō dico, vt pro nostro complacendi, citiusque cum inueniendi, viam melius inveniremus, ab incedendo vero penitus non cessemus, tum vt haec in animemur, ad generosē & fortiter portuum tam periculorum & dolorum, vt vita h̄c est, vias ineundas: non vero, vt in iis capescendopusillanimitate legnescamus: Cum tandem, si modo cum humana incedamus (Dei mediante misericordia) ad ciuitatem illam letitiam cælestem peruenturisimus, vbi omnia, quae hoc in mundo patimus, mala & incommoda, exigua quid, aut potius nihil, esse videatur in comparatione eorum quibus ibi fruimur.

*Primi Ex-
calente
que dona
calitus con-
seffa.*

Cum ergo h̄c Beatisim⁹ Virginis Marī colubariola multa & crescere inciperent, incepit quoque divina eius Maietas magna sua commonstrare in imbecillibus hisce mulierculis, tametsi inde tristis suis, & in omnium creaturatum abnegatione fortibus: hecce p̄ est quae animam Creatori suo magis quam aliud quidlibet comedit & vnit, quando nimis mundam habere conscientiam fuit. Non erat necesse hanc particulam me adiungere, cūx ip̄a abnegatio vera sit, impossibile mihi videatur esse, vt qui eam habent, Domini offendant, cūm omnia eorum opera & verba ab illo ne vel minimis discendant, vnde etiam Maietas ipsius ab ijs se subtrahere nolle video.

*Primi or-
dinum fun-
damentis
sur magna
sunt gratia
collata.*

Hoc quidem est, quod iam hic video, & quod etiam in veritate cere possum: timeant vero sibi illa, quae postea ventura sunt, & legent: & si non videant cunctidem quod modō obseruamus, adiutorib⁹ ne adscribant: semper quippe tempus est, vt magnas Dei impendat gratias qui sincet & in veritate ipsi seruit: videantque in hoc aliquod irrepertit relaxamentum & defectus, ipsumque viribus emendare studeant & reparare.

Audio interdū, cūm de primis Ordinū initijs sermo fit, Dñm salutis priscis nostris antecessoribus (qui velut eoru fundamenta erant)

ingratias contulisse. Et verèta id est. At, hi haud dubiè semper cōside-
rant, de fundamēta & primordia esse illorū, qui pōst securi sunt: & ^{Primiti op̄}
nos quā viuimus, nō excidi semus ac defecisi semus ab eo q̄ illi p̄r-^{dintū funda-}
mentis cur-^{mētū}
tere, & qui post nos venturi sunt, tantum dē & id ipsū nō facerēt, adi-^{magnā sīnt}
mētemper firmū & inconcussum manereret. Quid enim mihi profuerit, ^{gratia cōb-}
reccētos & superiores sanctos, tales fuisse; si ego postea adeò sim im-^{lata.}
mea, vt mali meis moribus, malaq; quā induco consuetudine, & dissi-
cum luxatum & dissolutum relinquam? certum est enim, posteros, &
sequentes non tam respicere & ante oculos gerere eos qui iam du-
impreserunt, quām eos quos iam p̄sentes & viuentes vident. Ri-
duciunt sāne est, quod imperfēctionis mēa causam coniētiā in id, quod
merim̄as nō fuerim, & nō perpendam, quantum sit inter meam vitā
accidit, & illorum quibus Deus gratias tam excellentes faciebat,
etiamen. Quām sunt, Deus bone, excusationes h̄ae friuolæ & contor-
tum manifesta & evidentes h̄ae sunt illusiones! p̄enitent ac rādet
Deus meus, esse me tam sceleratam, & obsequio tuo, tam parum ad-
eūdam. Sed noui, Domine, me in culpa esse, quominus mihi facias gra-
tas, quas p̄decessoribus meis contulisti: miseret me vitæ meæ, Do-
mine, dum illam cum ipso rūm compono; quod certè sine lacry-
mā dicere non valeo. Perdidisse & dissipasse me video, quod suo illi la-
bore comparauit, ac nulla me ratione de te posse conqueri. Nefas
quippe est quāpiam cōqueri: at si ordinem suum in aliqua re prolabi,
dubio, & relaxari videat, det operam, talis vt lapis ipsa sit, suo vt admi-
niculo & officium prolapsum restauretur & resurgat: ad quod ei Domi-
nus haud dubiè auxilio erit.

Vrauen ad id quod dicere proposueram reuertar (multam enim ^{Monialium}
de via quam inire cōperam deflexi) tam multas ac tam singulares Do-^{Discalces-}
minis h̄ice in dominis gratias monialibus prestat, vt omnes eas ad ^{Dotorum pri-}
meditationem euchāt; nonnullæ porro ad perfectam pertingant con-^{mariu per-}
fessio.
tempłationē, aliæ vero usque cōd euchāt, vt & raptus & eccl̄ases pati-
entur, aliæ quoque alio modo gratias Dominus elargiatur, nec non re-
lationes & vitiones, & quas à Deo prouenire quām manifestissimum
est. Nullum namque hodie monasterium est, in quo non duæ aut tres,
aut huiusmodi gratia fiant, reperiantur: quamquam norim in hoc
monasteriū nequaquam consistere, vni neque propositum mihi est, so-
lenniter dilaudare ac celebrare; sed ideo h̄ae dico, vt ea quæ hic p̄-
ferre volo monita appareat non esse p̄t̄er rem aut extra propo-
sitionem.